

Suomalainen säästäjä halukas vaikuttamaan työeläkemaksunsa sijoittamiseen

Suunnitteilla oleva eläkeuudistus houkuttaa suomalaisia ennemminkin kasvattamaan säästöjään kuin viihtymään työelämässä nykyistä pitempään. Säästäjää kiinnostaa yhä enemmän se, mitä työeläkeyhtiö tekee lakisääteiselle työeläkemaksulle.

Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry ja Helsingin kauppakorkeakoulun LTT-Tutkimus Oy selvittivät kyselytutkimuksella rahastosäästäjien näkemyksiä työeläkevarojen sijoittamisesta ja työeläkejärjestelmästä.

Tutkimuksen mukaan suomalainen säästäjä tuntee epävarmuutta työeläkejärjestelmän etuuksien säilymisestä ja eläkeuudistuksen seurauksista. Kyselyyn vastanneet uskovat toisenlaiseen uudistukseen: suurin osa haluaa itse vaikuttaa työeläkemaksunsa sijoittamiseen.

Päätösvalta tekee maksusta mielekkäämmän

Suomalainen työntekijä ei pysty vaikuttamaan työeläkemaksunsa sijoittamiseen lainkaan. Työnantaja tilittää tänä vuonna maksamistaan palkoista keskimäärin 21,1 % valitsemalleen työeläkeyhtiölle, josta työntekijän osuus on 4,4 %. Keräämistään työeläkemaksuista työeläkeyhtiöt käyttävät suomalaisen eläkejärjestelmän mukaisesti noin 75 % juoksevien eläkkeiden maksamiseen ja rahastoivat loput 25 % sijoittamalla ne parhaaksi katsomallaan tavalla tulevien eläkkeiden maksamiseksi.

Työntekijän maksaman eläkemaksun sijoittaminen kiinnostaa suomalaista säästäjää. Tutkimukseen osallistuneista 59 % on sitä mieltä, että työntekijän pitäisi voida vaikuttaa sijoituspäätöksiin ja peräti 57 % haluaa tehdä sijoituspäätökset itse. Näistä vastaajista enemmistö (85 %) haluaa sijoittaa varat sijoitusrahastoon.

Jos säästäjällä olisi mahdollisuus osallistua sijoituspäätösten tekemiseen, hän näkisi nykyistä paremmin yhteyden maksamansa työeläkemaksun ja saamansa eläke-edun välillä. Nyt palkansaaja tietää pääasiassa sen, mihin työeläkeyhtiöön hänen maksamansa maksu siirtyy. Sitä, mihin eläkevarat sijoitetaan, hän ei tiedä.

Suomalaisia kiinnostaa Ruotsissa käytössä oleva malli. Siinä palkansaajat saavat päättää, mihin he sijoittavat 2,5 %:n osuuden 18,5 %:n työeläkemaksusta. Työntekijä voi valita enintään viisi rahastoa lähes 600 rahaston joukosta. Jos valinta tuntuu vaikealta, työntekijä voi osoittaa rahat valtiolliseen eläkerahastoon tai valtion hallinnoimaan henkivakuutukseen. Ruotsi uudisti työeläkejärjestelmäänsä vuonna 1998 muuttaakseen sitä enemmän työntekoon kannustavaksi.

Huoli eläkkeestä kannustaa säästämään

Suomalaisten usko työeläkejärjestelmän etuuksien säilymiseen on vähitellen rapissut. Suomalaisen yhteiskunnan ikärakenteen vuoksi palkansaajien määrä kutistuu ja

eläkkeensaajien määrä kasvaa, mikä tuo paineita joko työeläkemaksun nostamiselle tai eläketason laskemiselle.

Tutkimukseen osallistuneista lähes puolet (43 %) on huolissaan eläkkeensä riittävydestä. Huoli tulevasta eläkkeestä kannustaa säästämiseen. Suurin osa (57 %) aikoo täydentää eläkettään osingoilla, korkotuloilla tai sijoitusrahastojen tuotoilla. Suunniteltu eläkeuudistus kannustaa monen mielestä ennemminkin säästämään kuin viihtymään työelämässä pitempään: Lähes viidennes vastaajista (17 %) kertoo lisänneensä säästämistään jopa merkittävästi ja vain pieni osa (3,6 %) harkitsee pysyvänsä töissä aiempaa pidempään.

Taustatiedot

Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry teetti LTT-Tutkimus Oy:llä Eläkeuudistus ja suomalaisten rahastosäästäjien mielipiteet -tutkimuksen huhti–kesäkuussa 2002. Postitse tehtyyn kyselyyn vastasi 1 010 rahastosäästäjää. Vastausprosentti oli postikyselylle hyvä, 33,7.

Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry on suomalaisten rahastoyhtiöiden yhteistyö-, edunvalvonta ja itsesääntelyorganisaatio. Yhdistyksen jäsenenä on 18 suomalaista rahastoyhtiötä, jotka hallinnoivat yhteensä 288 rahastoa. Rahastoissa on pääomaa yhteensä noin 15,5 miljardia euroa.

LTT-Tutkimus Oy on Helsingin kauppakorkeakoulun omistama liiketaloustieteen tutkimus- ja asiantuntijapalveluita tarjoava yritys.

Lisätiedot

Suomen Sijoitusrahastoyhdistys ry, toiminnanjohtaja Markku Savikko
Puhelin (09) 6689 1716 tai 0400 405 236, sähköposti markku.savikko@apvy.fi

LTT-Tutkimus Oy, johtaja Mika Vaihekoski
Puhelin (09) 4313 8694 tai 050 301 2266, sähköposti mika.vaihekoski@hkkk.fi